

„Rola pracodawców i szkoły w systemie szkolnictwa branżowego”

spotkanie pracodawców lub przedstawicieli
pracodawców młodocianych pracowników

Lubaczów 27 stycznia 2023 roku

- Zmiany prawne w szkolnictwie branżowym od 1 września 2019 r.
- Prawa i obowiązki dotyczące pracodawców, uczniów Szkoły Branżowej,
- Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami-
wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030

Zmiany prawne:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (Dz.U.2019.1148 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. 2018 r. o zmianie ustawy –Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U.2018.2245)
3. Ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy-Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U.2019.1287)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2019 r., poz. 316) weszło w życie 1 września 2019r.
5. Rozporządzenia wykonawcze.

Co zostało wprowadzone?

- ❖ stałe monitorowanie potrzeb rynku pracy
- ❖ dostosowanie oferty szkół do potrzeb rynku
- ❖ obowiązkowa współpraca szkół z pracodawcami
- ❖ przygotowanie do uzyskania uprawnień w trakcie nauki
- ❖ dodatkowe umiejętności zawodowe
- ❖ rozwój kształcenia praktycznego w przedsiębiorstwach
- ❖ staże uczniowskie u pracodawców

Co zostało wprowadzone c.d.

- ❖ obowiązkowe doradztwo zawodowe
- ❖ obowiązkowy egzamin zawodowy
- ❖ obowiązkowe szkolenia branżowe dla nauczycieli kształcenia zawodowego u pracodawców
- ❖ wsparcie dla pracodawców kształcących w zawodach deficytowych
- ❖ zwiększenie stawek wynagrodzeń młodocianych
- ❖ zachęty finansowe dla uczniów i pracodawców

Obowiązkowa współpraca z pracodawcami

- ❖ tworzenie klas patronackich
- ❖ przygotowanie propozycji programu nauczania zawodu
- ❖ realizacja kształcenia zawodowego, w tym praktycznej nauki zawodu
- ❖ wyposażenie warsztatów lub pracowni szkolnych
- ❖ organizacja egzaminu zawodowego
- ❖ doskonalenie nauczycieli kształcenia zawodowego, w tym organizowanie szkoleń branżowych
- ❖ realizacja doradztwa zawodowego i promocja kształcenia zawodowego

Art. 68 ust.7c ustawy prawo oświatowe

Wprowadzane od 1 września 2019 r. zmiany w kształceniu zawodowym mają na celu umożliwienie absolwentom zdobycia pełnych kwalifikacji zawodowych, potwierdzonych wynikami egzaminów i odpowiednimi dokumentami.

Co więcej, jeszcze w trakcie nauki uczniowie mają zdobywać dodatkowe umiejętności i uprawnienia potrzebne na rynku pracy i wymagane przez pracodawców. Wprowadzane zmiany dotyczą zarówno sfery organizacyjnej, jak i programowej oraz nauczycieli zawodu.

Program nauczania zawodu

- Program nauczania zawodu w zawodach szkolnych jest opisem sposobu realizacji celów kształcenia i treści nauczania ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w formie oczekiwanych efektów kształcenia, uwzględniający wyodrębnienie kwalifikacji w zawodzie, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego. Program nauczania zawodu zawiera także programy nauczania do poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, ustalonych przez dyrektora branżowej szkoły I stopnia (Art. 3 pkt. 13c lit. a ustawy o systemie oświaty.)

Zgodnie z obowiązującymi przepisami istnieje również możliwość opracowania własnego programu nauczania w oparciu na podstawie programowej kształcenia w zawodzie lub standardzie wymagań egzaminacyjnych.

Pracodawca zatrudniający młodocianego pracownika w celu nauki zawodu realizuje program nauczania uwzględniający podstawę programową kształcenia w zawodzie w odniesieniu do zawodów z klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Projekty programów nauczania w zawodach szkolnych opracowane na podstawie rozporządzenia w sprawie podstaw programowych z 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 991 ze zm.) są w dostępne na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji:

<https://www.ore.edu.pl/2019/08/programy-nauczania-zawodu-2019/>

Nadzór nad przebiegiem kształcenia zawodowego

- Zadania dyrektora szkoły lub placówki w zakresie nadzoru pedagogicznego wynikają z zapisów ustawy Prawo oświatowe oraz przepisów wykonawczych.
- **Dyrektor szkoły nadzoruje praktykę zawodową poprzez:**
  - a) wizytacje miejsc praktyk,
  - b) wizyty interwencyjne,
  - c) spotkania robocze z pracodawcami,
  - d) telefoniczne rozmowy z pracodawcami i rodzicami uczniów,
  - e) przyjmowanie zainteresowanych w godzinach pracy,
  - f) kontrole realizacji praktyk zawodowych,
  - g) kontakty z organizacjami zrzeszającymi pracodawców.

W celu poprawy jakości praktycznej nauki zawodu dyrektor szkoły podejmuje szereg działań polegających między innymi na:

- modernizacji bazy techno -dydaktycznej,
- korelacji działań różnych grup nauczycieli, mogących mieć istotny wpływ na stopień opanowania umiejętności zawodowych,
- wprowadzaniu nowych metod pracy z uczniami,
- planowaniu doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- ocenie frekwencji uczniów na praktycznej nauce zawodu,
- **wzmocnieniu nadzoru pedagogicznego nad realizacją praktycznej nauki zawodu (szczególnie w zakładach pracy, z którymi szkoła podpisała umowy o realizację praktycznej nauki zawodu),**
- **spotkaniach z pracodawcami,**
- delegowaniu nauczycieli na szkolenia na egzaminatorów przedmiotów zawodowych,
- organizacji próbnych egzaminów zawodowych,
- pozyskiwaniu sponsorów,
- bieżącej współpracy z organizacjami pracodawców i innymi szkołami,

Nadzór nad przebiegiem kształcenia zawodowego c.d.

WAŻNE!!!

Celem nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły jest poprawa jakości kształcenia, a zwłaszcza kształcenia zawodowego.

Nadzór kierownika szkolenia praktycznego nad praktyczna nauka zawodu

- **Obowiązki kierownika szkolenia praktycznego, wynikające z przepisów prawa, określa również statut szkoły i dyrektor szkoły.** W zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu kierownik współdziała z zakładami pracy, współdziała z wychowawcami klas w sprawie postępów w nauce, zachowania i ocen uczniów w szkoleniu praktycznym.
- Planuje i organizuje praktyczną naukę zawodu (czuwa nad właściwą organizacją i przebiegiem zajęć praktycznych i praktyk zawodowych).
- Opracowuje harmonogram szkolenia praktycznego.
- **Nadzoruje realizację programów nauczania praktycznej nauki zawodu, prawidłowość prowadzenia dokumentacji w zakresie praktycznej nauki zawodu, prawidłowość zawierania umów o pracę z pracownikami młodocianymi oraz frekwencję uczniów na praktycznej nauce zawodu,**

Wzór protokołu z kontroli u pracodawcy:

- **Miejsce kontroli:**
.....
- **Przedstawiciel zakładu:** .....
- **Kontrolujący:**
.....
- **Cel kontroli:**
  - a) sprawdzenie dokumentacji osobowej ucznia
  - b) sprawdzenie sposobu realizacji programu praktycznej nauki zawodu
  - c) sprawdzenie kwalifikacji zawodowych instruktora
  - d) inne.....
- **Data kontroli:** .....
- **Uczniowie zatrudnieni w zakładzie pracy:**

W teczce znajdują się następujące dokumenty:		TAK	NIE
1.	kwestionariusz osobowy		
1.	CV		
1.	podanie		
1.	ksero świadectwa ukończenia gimnazjum/szkoły podstawowej		
1.	zaświadczenie lekarskie o przydatności do zawodu		
1.	zaświadczenie o ukończeniu szkolenia z zakresu bhp		
1.	umowa o pracę		
1.	lista obecności		
1.	lista płac		
1.	Zaopatrzenie w odzież roboczą		

Inne:

2. Pozostałe aspekty kontroli

1.	Pracodawca posiada program nauczania		
1.	Pracodawca realizuje na bieżąco program nauczania zgodny z programem praktycznej nauki danego zawodu		
1.	Uczeń prowadzi dzienniczek praktycznej nauki zawodu		
1.	Instruktor praktycznej nauki zawodu posiada kwalifikacje zawodowe i pedagogiczne		
1.	Czy odpowiednia baza szkoleniowo-socjalna		

Podstawowe prawa i obowiązki pracownika młodocianego

- Podstawowe prawa i obowiązki zostały wskazane we wzorze umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, ale jest ich znacznie więcej i wynikają z odrębnych regulacji prawnych. Przedstawiciel cechu przy podpisywaniu umowy zapoznaje z nimi strony, ze zwróceniem szczególnej uwagi na obopólne obowiązki w dziedzinie realizowania programu nauki praktycznej, a także przestrzegania przepisów prawa pracy, zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Ważne jest, aby uświadomić młodocianemu oraz jego rodzicowi (opiekunowi), że z momentem podpisania umowy o pracę, młodociany staje się pracownikiem, obowiązują go zatem wszystkie, przewidziane kodeksem pracy zarówno prawa, jak i obowiązki. Natomiast pracodawca musi mieć świadomość, że młodociany pracownik podlega szczególnej ochronie prawnej dotyczącej m.in. czasu pracy, urlopów, zasad BHP oraz że jest również uczniem i podlega też przepisom prawa oświatowego.

Podstawowe prawa i obowiązki pracodawcy:

- **WAŻNE:** W związku z wstępowaniem konieczności zatrudniania w roku szkolnym 2019/2020 młodocianych pracowników którzy nie ukończyli 16 lub 15 roku życia w celu przygotowania zawodowego lub przyuczenia do wykonywania określonej pracy dokonano nowelizacji ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.)
- **W art. 191 ww. ustawy dodano:** § 2⁴. Zawarcie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego z osobą, o której mowa w § 2² i 2³, jest dopuszczalne w przypadku wyrażenia na to zgody przez przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego tej osoby oraz uzyskania pozytywnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

- Bieżące informowanie szkoły/kierownika szkolenia praktycznego o wszelkich zmianach lub nieprawidłowościach związanych z zatrudnieniem młodocianego pracownika(rozwiązanie umowy o pracę, liczne nieusprawiedliwione nieobecności ucznia lub inne naruszenia).
- kontrolowanie dzienniczka praktyk i uzupełnianie go o uwagi, opinie i spostrzeżenia;
- obowiązek wystawienia śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu, którą ustalają osoby prowadzące praktyczną naukę zawodu – instruktor praktycznej nauki zawodu. Szkoła informuje pracodawcę o terminach i sposobie ustalenia oceny według określonych zasad.
- Wszystkie inne regulacje prawne związane z zatrudnieniem młodocianego pracownika wynikające z kodeksu pracy.

Ocena z zajęć praktycznych:

- W branżowej szkole I stopnia, która organizuje praktyczną naukę zawodu, śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu ustalają osoby prowadzące praktyczną naukę zawodu .
- Oceny wystawiane są na zakończenie każdego semestru.
- Szkoła informuje pracodawcę o terminie i sposobie ustalenia oceny.
- **Wzór przykładowego zaświadczenia: Załącznik nr 2 do prezentacji**

pieczęć zakładu pracy

miejsowość, data

ZASWIADCZENIE

Zaświadczam, że uczeń/uczennica* ..... kl. ....
nazwisko i imię ucznia

uczęszczał/uczęszczała* w roku szkolnym 2022/2023 na praktyczną naukę zawodu

w zawodzie: .....

Uzyskał/a za semestr pierwszy/drugi* w roku szkolnym 2022/2023 następujące oceny:

- z zachowania .....

- z zajęć praktycznych .....

.....
pieczęć, podpis wystawiającego

Skala ocen: **Oceny wpisać słownie w pełnym brzmieniu.**

a) z zachowania: wzorowe, bardzo dobre, dobre, poprawne, nieodpowiednie, naganne

b) z przedmiotu nauczania: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny,

* niepotrzebne skreślić

Dzienniczek praktycznej nauki zawodu sposobem monitorowania postępów ucznia w nauce zawodu:

- Młodociany pracownik odbywający praktyczną naukę zawodu zobowiązany jest prowadzić **dzienniczek praktyk** i opisywać w nim systematycznie i rzetelnie, jak realizuje program praktycznej nauki zawodu. Mistrz szkolący systematycznie podpisuje opisane czynności i uzupełnia je o uwagi, opinie i spostrzeżenia, a na zakończenie semestru wystawia ocenę do szkoły.
- **Dzienniczek jest narzędziem do utrzymywania kontaktu pracodawcy ze szkołą (dyrektorem szkoły, wychowawcą, kierownikiem szkolenia praktycznego) oraz rodzicami.**
- **Dla pracodawcy ma szczególne znaczenie pod kątem zabezpieczenia jego interesów.** Regularnie jest uzupełniany potwierdzeniem, że program praktycznej nauki jest faktycznie realizowany, a młodociany nie jest zatrudniony tylko w celu świadczenia pracy, ale przede wszystkim nauki zawodu.
- **Wzór przykładowego dzienniczka praktycznej nauki zawodu-**
Załącznik nr 1 do prezentacji

ZINTEGROWANA STRATEGIA UMIEJETNOŚCI 2030 W KSZTAŁCENIU ZAWODOWYM

- **Kształcenie zawodowe w nowym szkolnictwie branżowym** (w branżowych szkołach I stopnia, branżowych szkołach II stopnia, technikach i szkołach policealnych) **bazuje na współpracy z pracodawcami,**
- Jednym spośród dziewięciu kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023 jest „Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030”,
- To polityka na rzecz rozwijania umiejętności zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie,
- Dla nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu przewidziana jest nowa forma doskonalenia – obowiązkowe szkolenia branżowe w wymiarze 40 godzin (szkolenia organizowane cyklicznie w okresach trzyletnich, w przedsiębiorstwach związanych z nauczaniem zawodem).
- Rozwijanie współpracy szkoły z pracodawcami poprzez organizację **branżowych konkursów umiejętności zawodowych,**
- **wspieranie** pracodawców, w tym instruktorów i opiekunów praktyk, w zakresie przygotowania do pracy z uczniem realizującym **kształcenie praktyczne w rzeczywistych warunkach pracy.**

Dziękujemy za uwagę

**Zespół Szkół im. gen. Józefa Kustronia
w Lubaczowie
ul. Tadeusza Kościuszki 161, 37-600 Lubaczów,
woj. podkarpackie
tel. 016 632 18 36
sekretariat@zs-lubaczow.com**